

Broj: 01-02.4-3-266-8/18
Istočno Sarajevo, 14. 2. 2019. godine

SREDNJOROČNI PLAN RADA
INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE
ZA PERIOD 2019 - 2021. GODINA

Februar 2019. godine

BAS O 500.05
Važi od: 20.07.2016

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE
Bosna i Hercegovina, 71123 Istočno Sarajevo, Trg Ilidžanske brigade 2B;
tel: + 387 57 31 05 60, Informaciono dokumentacioni centar: +387 57 31 05 80;
fax: + 387 57 31 05 75; E-mail: stand@bas.gov.ba ; www.bas.gov.ba

SADRŽAJ

Poglavlje 1. Strateški okvir	3
Poglavlje 2. Vizija i misija Instituta za standardizaciju BiH.....	5
Poglavlje 3. Učesnici i partneri	5
3.1. Saradnja sa institucijama i tijelima u BiH	5
3.2. Evropska i međunarodna saradnja.....	6
Poglavlje 4. Osnovna programska opredjeljenja.....	6
4.1. Srednjoročni cilj Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine.....	6
4.2. Specifični cilj Instituta za standardizaciju BiH	7
4.3. Program i projekti.....	7
Poglavlje 5. Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva	8
5.1. Izvori finansiranja	8
5.2. Organizacioni kapaciteti.....	9
Poglavlje 6. Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata	9
6.1. Definisane ključne pokazatelje	9
6.2. Metode za prikupljanje informacija o pokazateljima	12
6.3. Osnovni zaključci prethodnog Izvještaja o sprovođenju plana rada	12
Poglavlje 7. Prilozi	13

Poglavlje 1. Strateški okvir

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut) je tijelo za standardizaciju Bosne i Hercegovine uspostavljeno prema Zakonu o osnivanju Instituta za standardizaciju BiH („Službeni glasnik BiH”, broj 44/04) i Zakonu o standardizaciji BiH („Službeni glasnik BiH”, broj 19/01), zaduženo za razvoj i donošenje BAS standarda, u skladu sa ciljevima i principima na kojima se temelji bosanskohercegovačka državna standardizacija.

Razvoj i donošenje BAS standarda se vrši u skladu s evropskim i međunarodnim pravilima za standardizaciju kao i na osnovu donesenog Pravilnika o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda na osnovu koga su definisani: Uputstvo o označavanju i registrovanju dokumenata bosanskohercegovačke standardizacije, Uputstvo o strukturi i oblikovanju bosanskohercegovačkih standarda i drugih dokumenata dostupnih javnosti, Uputstvo za pripremanje, donošenje i objavljivanje BAS standarda i drugih dokumenata bosanskohercegovačke standardizacije, Uputstvo o preuzimanju međunarodnih i evropskih standarda i drugih dokumenata koji nisu standardi, Uputstvo o označavanju i registrovanju tijela za pripremu dokumenata bosanskohercegovačke standardizacije, Uputstvo za učešće u radu tehničkih radnih tijela međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju.

Institut je državna naučno - stručna institucija, nadležna da:

U području standardizacije: predlaže strategiju standardizacije u Bosni i Hercegovini, priprema i izdaje BAS standarde, predstavlja i zastupa Bosnu i Hercegovinu u evropskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju, te obavlja poslove koji proizilaze iz međunarodnih sporazuma i članstva u tim organizacijama, učestvuje u pripremanju tehničkih propisa, razvija informacioni sistem o standardima i drugim srodnim dokumentima, proglašava standarde BiH (BAS), organizuje i sprovodi specijalističko obrazovanje kadrova u području standardizacije, bavi se izdavačko - publicističkom djelatnošću iz područja standardizacije.

U području ocjenjivanja usaglašenosti: učestvuje u uspostavljanju i održavanju sistema sertifikovanja i homologacije u skladu sa evropskim modelom, zastupa Bosnu i Hercegovinu u evropskim i međunarodnim organizacijama za ocjenjivanje usaglašenosti i organizuje obrazovanje iz područja ocjenjivanja usaglašenosti.

Zakonom o standardizaciji Bosne i Hercegovine utvrđeni su ciljevi državne standardizacije BiH:

- a) pospješivanje međunarodne trgovine sa sprječavanjem ili uklanjanjem barijera koje proizilaze iz neutemeljenih razlika pri poslovanju na državnom nivou;
- b) povećanje nivoa sigurnosti, zaštite zdravlja i života te sigurnosti okoline;
- c) unapređenje cjelishodnog iskorištenja rada, materijala i energije u procesima proizvodnje;
- d) poboljšanje proizvodne uspješnosti uz upravljanje raznolikostima, usaglašenosti i zamjenjivosti;
- e) unapređenje kvaliteta proizvoda, procesa i usluga sa utvrđivanjem njihovih karakteristika, kojima mogu da zadovolje postavljene zahtjeve odnosno utvrđenu namjenu.

U skladu sa Strateškim okvirom za Bosnu i Hercegovinu koji je usvojen od strane Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, u okviru opštih principa razvoja, mandat Instituta doprinosi integrisanom rastu.

Strateški cilj Instituta, koji proizilazi iz integrisanog rasta je Unaprijediti razvoj konkurentnog ekonomskog okruženja. U Strateškom okviru za BiH istaknuto je da je slobodan protok roba i

kapitala jedan od ključnih principa jedinstvenog evropskog tržišta i da se država BiH mora fokusirati na preuzimanje EU propisa koji se odnose na unutrašnje tržište i trgovinu. Prioritet je usklađivanje tehničke regulative i standarda kao preduslova za slobodno kretanje proizvoda koji su sigurni za upotrebu i koji pružaju maksimalan nivo zaštite zdravlja i sigurnosti ljudi, životinja, biljaka, imovine i životne sredine. Unapređivati sistem infrastrukture kvaliteta, kojeg čine standardizacija, metrologija, akreditacija, ocjenjivanje usaglašenosti i nadzor nad tržištem u skladu sa dobrom praksom EU je drugi preduslov za unapređenje slobodnog protoka bh proizvoda na tržištu kao i priznavanje sertifikacionih i ispitnih dokumenata koji ih prate.

Prilikom izrade Srednjoročnog plana rada Instituta za period 2019 - 2021. godina u obzir se uzima i sljedeće:

1. Strateški okvir za BiH,

2. Srednjoročni program rada Savjeta ministara BiH za period 2019 - 2021. godina,

3. Strategija za razvoj Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine za period 2015 - 2020. godina;

4. Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica sa jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane (SSP), država Bosna i Hercegovina se obavezala da će preduzeti i neophodne mjere kako bi postepeno postigla usaglašenost s tehničkim propisima Zajednice i evropskim postupcima standardizacije, metrologije, akreditacije i ocjenjivanja usaglašenosti (član 75 SSP-a). U tu svrhu kada je u pitanju područje standardizacije i ocjenjivanja usaglašenosti, strane su se obavezale da će nastojati da promovišu upotrebu tehničkih propisa Zajednice, evropskih standarda i postupaka za ocjenjivanje usaglašenosti, pružati pomoć u podsticanju razvoja infrastrukture kvaliteta koju čine standardizacija, mjeriteljstvo, akreditacija i ocjenjivanje usaglašenosti, te da će da promovišu učešće Bosne i Hercegovine u radu organizacija specijalizovanih za standarde, ocjenjivanje usaglašenosti, metrologija i slične funkcije. Kada je u pitanju standardizacija podrazumijeva se promovisanje učešća Bosne i Hercegovine u radu evropskih organizacija za standardizaciju:

- CEN - Evropski komitet za standardizaciju;
- CENELEC - Evropski komitet za standardizaciju u elektrotehnici;
- ETSI - Evropski institut za standarde u području telekomunikacija.

5. EU Uredba broj 1025/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta o evropskoj standardizaciji aktivnosti Instituta u cilju sprječavanja tehničkih barijera u trgovini i osiguranja transparentnosti u radu.

6. Sporazum o tehničkim barijerama u trgovini (WTO/TBT) - Bosna i Hercegovina nije članica WTO-a, ali Institut je prihvatio Kodeks dobre prakse za pripremu, usvajanje i primjenu standarda.

7. Sporazum o slobodnoj trgovini za jugoistočnu Evropu (CEFTA) - Sporazum o izmjeni i pristupanju CEFTA-i/CEFTA 2006 u Bosni i Hercegovini stupio je na snagu 22. novembra 2007. godine. Sporazum potencira značaj uklanjanja tehničkih prepreka u trgovini, prije svega kroz harmonizaciju tehničkih propisa i standarda. Konačan cilj ovih mjera je usmjeren na olakšavanje trgovine proizvodima i uslugama u CEFTA regionu kroz uklanjanje nekarinskih barijera, odnosno uzajamno priznavanje isprava o usaglašenosti.

8. Strategija za reformu javne uprave (PAR).

9. Strategija jugoistočna Evropa 2020.

10. Članstvo Instituta u evropskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju, kao i obaveze koje proizilaze iz članstva. Institut je:

- punopravni član Međunarodne organizacije za standardizaciju - ISO,
- pridruženi član Međunarodne komisije za elektrotehniku - IEC,
- punopravni član Evropskog instituta za telekomunikacijske standarde - ETSI,
- pridruženi član Evropskog komiteta za standardizaciju - CEN,
- pridruženi član Evropskog komiteta za standardizaciju u elektrotehnici - CENELEC.

Srednjoročni plan rada Instituta predstavlja okvir rada unutar Instituta, odnosno definiše prioritete i srednjoročne ciljeve i potrebe, kao i viziju ključnih segmenata rada i djelovanja u narednom trogodišnjem periodu.

Poglavlje 2. Vizija i misija Instituta za standardizaciju BiH

Izjava o viziji Instituta:

Biti evropska institucija od značaja za Bosnu i Hercegovinu, prepoznatljiva na nivou Bosne i Hercegovine i na globalnom nivou, koja nudi i omogućava korišćenje standarda, usluga i visoko kvalitetnih rješenja.

Izjava o misiji:

Voditi, održavati i unaprijediti sistem standardizacije u BiH zastupajući interese svih zainteresovanih strana u oblasti standardizacije poštujući zahtjeve i preporuke evropskih i međunarodnih organizacija za standardizaciju u cilju uspostavljanja i održavanja efikasnog sistema standardizacije Bosne i Hercegovine.

Poglavlje 3. Učesnici i partneri

Institut u cilju realizacije svojih ciljeva i aktivnosti sarađuje sa institucijama i organizacijama na nivou Bosne i Hercegovine, entiteta, Brčko Distrikta, ali i na evropskom i međunarodnom nivou.

3.1. Saradnja sa institucijama i tijelima u BiH

Saradnja sa institucijama i tijelima u Bosni i Hercegovini zasniva se na informisanju i dogovoranju, te u skladu s tim na dostavljanju, razmjenjivanju i dijeljenju iskustava, podataka i informacija potrebnih za obavljanje poslova, zajedničkom radu na osnivanju stručnih komisija, radnih tijela, te na promovisanju značaja i uloge koju imaju standardi i standardizacija u BiH, i sl.

Kada je u pitanju Bosna i Hercegovina u cilju izvršavanja aktivnosti i obaveza Instituta podrazumijeva se saradnja sa: Ministarstvom spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ministarstvom komunikacija i transporta BiH, Ministarstvom bezbjednosti BiH, Ministarstvom odbrane BiH, Ministarstvom civilnih poslova BiH, Spoljnotrgovinskom komorom BiH, Institutom za akreditovanje BiH, Institutom za metrologiju BiH, Agencijom za nadzor nad tržištem BiH, Agencijom za sigurnost hrane BiH, Bosanskohercegovačkim komitetom za elektrotehniku – BAKE, Republičkim zavodom za standardizaciju i metrologiju Republike Srpske.

U skladu sa potpisanim sporazumima o saradnji sa Privrednom komorom Republike Srpske i Privrednom komorom Federacije Bosne i Hercegovine unapređivaće se saradnja u cilju

podizanja nivoa svijesti bosanskohercegovačke javnosti o značaju primjene standarda i njihovom uticaju na konkurentnost domaćih proizvoda na međunarodnom tržištu.

Takođe, saradnja će se vršiti i sa fakultetima univerziteta u Bosni i Hercegovini u cilju zajedničkog rada u oblasti donošenja, odnosno razvoja i primjene standarda, te promocije značaja i uloge standarda i standardizacije.

3.2. Evropska i međunarodna saradnja

Obaveza svih tijela za standardizaciju, pa samim tim i Instituta, je da aktivno učestvuju u radu evropskih i međunarodnih organizacija za standardizaciju, kao i da djeluju u cilju kontinuiranog poboljšanja saradnje u regionu. Aktivno učešće u radu međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju kao i članstvo u istim, Institutu omogućava preuzimanje međunarodnih i evropskih standarda kao BAS standarda. Institut će i u narednom periodu raditi na održavanju i unapređenju saradnje sa evropskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju.

Takođe, Institut će na osnovu potpisanih sporazuma o saradnji kontinuirano raditi na unapređenju saradnje u području standardizacije i na razmjeni znanja i iskustava sa: Federalnom agencijom za tehničku regulativu i metrologiju Ruske Federacije (ROSSTANDARD), Upravom za standardizaciju Kine (SAC), Češkim Institutom za standardizaciju, metrologiju i testiranje (UNMZ), Španskom asocijacijom za standardizaciju (UNE), Institutom za standardizaciju Srbije (ISS), Institutom za standardizaciju Crne Gore (ISME), Institutom za standardizaciju Makedonije (ISRM), Hrvatskim zavodom za norme (HZN), Turskim institutom za standardizaciju (TSE), Direkcijom za standardizaciju Republike Albanije (DPS), Nacionalnim tijelom za standarde Jermenije (SARM), Nacionalnim institutom za standardizaciju Republike Moldavije (INS).

Na osnovu potpisanih sporazuma o saradnji radiće se na unapređenju saradnje i razmjeni iskustava u oblasti Ex zaštite sa Agencijom za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom - Ex agencijom Republike Hrvatske i sa Institutom za preventivu d.o.o. Novi Sad.

Poglavlje 4. Osnovna programska opredjeljenja

4.1. Srednjoročni cilj Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine

Na osnovu dokumenta Strateški okvir za BiH, koji je usvojen od strane Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, opšti cilj Instituta je Integrisani rast, a strateški cilj: Unaprijediti razvoj konkurentnog ekonomskog okruženja.

Institut kao jedino državno tijelo za standardizaciju u Bosni i Hercegovini čini dio infrastrukture kvaliteta, i dužan je da doprinese realizaciji sljedećeg srednjoročnog cilja:

Unaprijediti sistem infrastrukture kvaliteta u skladu sa EU zakonodavstvom i dobrom praksom EU, efikasniju regulaciju tržišta u svrhu osiguranja slobodnog kretanja roba i usluga i tržišne fer konkurencije, zajedno sa:

- Ministarstvom spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH,
- Institutom za akreditovanje BiH,
- Institutom za metrologiju BiH,
- Institutom za intelektualnu svojinu BiH,
- Agencijom za nadzor nad tržištem BiH,
- Agencijom za javne nabavke BiH,
- Agencijom za osiguranje u BiH,

- Konkurencijskim savjetom.

4.2. Specifični cilj Instituta za standardizaciju BiH

Specifični cilj Instituta određen je na osnovu mandata i misije Instituta, i glasi:

Unapređenje procesa pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i ispunjavanje kriterijuma za punopravno članstvo u evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN i CENELEC).

S obzirom na to da je osnovna aktivnost Instituta pripremanje, donošenje i objavljivanje BAS standarda u narednom periodu je veoma bitno raditi na održavanju i unapređenju tog procesa. Institut je od 1999. godine pridruženi član Evropskog komiteta za standardizaciju u oblasti elektrotehnike CENELEC, a od 2008. godine pridruženi je član Evropskog komiteta za standardizaciju CEN. Institut radi na aktivnostima koje se odnose na ispunjavanje 6+3 kriterijuma za punopravno članstvo u evropskim organizacijama za standardizaciju CEN i CENELEC, gdje su:

- 6 - kriterijumi za sve članice,
- 3 - dodatni kriterijumi za zemlje kandidate.

Da bi BAS mogao da aplicira za punopravno članstvo potrebno je i da država BiH ispuni određene uslove i to:

- Postojanje „evropskog sporazuma“ ili ekvivalenta,
- Usklađivanje nacionalnog sistema sa sistemom EU.

Usklađivanje nacionalnog sistema sa sistemom EU podrazumijeva uspostavljen i potpuno operativan specifičan zakonodavni okvir za dobrovoljnu standardizaciju, usklađivanje glavnih grupa tehničkog zakonodavstva s direktivama koje su na snazi u EU i EEA ili s ekvivalentnim zakonodavstvom u Švajcarskoj i punu primjenu Direktive 98/34/EC i njenih amandmana koji se tiču standardizacijskih aktivnosti.

4.3. Program i projekti

U skladu sa prethodno definisanim srednjoročnim i specifičnim ciljem, određen je jedan program i tri projekta za njihovu realizaciju.

Program 1. Održavanje i razvoj sistema standardizacije u Bosni i Hercegovini i unapređenje usluga Instituta za standardizaciju BiH

Realizacija Programa 1. podrazumijeva realizaciju aktivnosti koje se odnose na upoređivanje i analizu stanja BAS standarda sa evropskim i međunarodnim standardima i pokrivenost stručnih tijela Instituta (tehničkih komiteta, radnih grupa..) sa evropskim i međunarodnim komitetima i podkomitetima. U skladu sa zahtjevima EU Uredbe broj 1025/2012 kojom se uređuje evropski standardizacijski sistem, svako evropsko i nacionalno standardizacijsko tijelo mora barem jednom godišnje izraditi svoj program rada. Program rada mora da sadrži podatke o standardima i drugim standardizacijskim dokumentima koje evropsko i državno standardizacijsko tijelo namjerava pripremiti ili mijenjati i dopunjavati, koje ono priprema ili mijenja i dopunjuje i koje je objavilo u prethodnom razdoblju. S tim u vezi plan je da se svake godine vrši izrada planova rada tehničkih komiteta (BAS/TC), te na osnovu njih izrada Programa rada Instituta na usvajanju BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata za narednu godinu. Na osnovu Programa rada stručna tijela Instituta će raditi na izradi i realizaciji planova rada tehničkih komiteta u skladu sa internim pravilima Instituta. U cilju efikasnijeg rada tehničkih komiteta na praćenju i usvajanju standarda potrebno je raditi na poboljšanju i razvoju

informativnog sistema za standardizaciju – registar dokumenata bosanskohercegovačke standardizacije (BAS SMIS).

Preko Instituta, kao jedinog državnog tijela za standardizaciju u Bosni i Hercegovini zainteresovane strane mogu da kupe BAS standarde. Takođe, na osnovu potpisanih sporazuma između Instituta i evropskih i međunarodnih organizacija za standardizaciju, odnosno tijela za standardizaciju drugih država, sve zainteresovane strane mogu preko Instituta da kupe evropske i međunarodne standarde koji nisu preuzeti u sistem bosanskohercegovačke standardizacije, nacionalne standarde drugih država (npr. DIN, BSI, ASTM, ÖNORM itd), kao i standarde naslijeđene iz bivše Jugoslavije (JUS standarde). U cilju unapređenja prodaje standarda i drugih standardizacijskih dokumenata planirano je uvođenje nove usluge koja se odnosi na on-line prodaju standarda i pretplatu na on-line pristup standardima na određen vremenski period za sve zainteresovane strane.

U sklopu djelatnosti vezanih za problematiku ocjene usaglašenosti egzistira Ex-Komisija kao stalno stručno tijelo Instituta. Komisija je angažovana prvenstveno na ispitivanju i sertifikovanju električnih i neelektričnih uređaja koji se koriste u prostorima ugroženim od eksplozivnih smjesa zapaljivih gasova, para zapaljivih tečnosti i zapaljivih prašina s vazduhom, ali rješava i sve druge probleme vezane za ovu problematiku, bilo u rudnicima sa podzemnom eksploatacijom ili na nadzemnim mjestima. Osim ove djelatnosti, plan Instituta je da sprovođenjem određenih aktivnosti proširi usluge i da uspostavi sertifikaciono tijelo za sertifikovanje proizvoda i sertifikaciono tijelo za sertifikovanje sistema upravljanja.

U narednom trogodišnjem periodu plan Instituta je i poboljšati, proširiti i aktivnije inicirati usluge pružanja informacija o standardima i tehničkoj regulativi i promovisati značaj ENP sistema (realizacijom Twinning projekta „Podrška Institutu za standardizaciju BiH“, uspostavljena je informaciona i notifikaciona tačka (ENP) u skladu sa EU Uredbom broj 1025/2012 i WTO/TBT Sporazumom o tehničkim preprekama za trgovinu).

Takođe, s obzirom na to da bosanskohercegovačka javnost nije dovoljno upoznata sa koristima koje mogu da imaju od primjene standarda, plan je da se izvrše aktivnosti koje se odnose na promociju, odnosno na podizanje nivoa svijesti bosanskohercegovačke javnosti o važnosti i ulozi standarda i standardizacije.

U okviru ovog programa, definisana su sljedeća tri projekta:

Projekat 1.1. Praćenje i usvajanje evropskih/međunarodnih standarda i izrada izvornih BAS standarda uz poboljšanje i održavanje sistema upravljanja i informativnog sistema za upravljanje standardima (SMIS)

Projekat 1.2. Aktivnosti Instituta vezane za članstva u evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN, CENELEC i ETSI) i međunarodnim organizacijama za standardizaciju (ISO, IEC, ITU)

Projekat 1.3. Promocija Instituta i unapređenje postojećih i uvođenje novih usluga Instituta.

Poglavlje 5. Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva

5.1. Izvori finansiranja

Za realizaciju programa i pripadajućih projekata, a u cilju realizacije postavljenog srednjoročnog cilja i specifičnog cilja definisanih Srednjoročnim planom rada Instituta za standardizaciju BiH za period 2019 - 2021. godina, planirano je ukupno 5.705.000,00 KM. Za realizaciju ovog Plana iz

budžeta je potrebno izdvojiti 5.205.000,00 KM, dok je za finansiranje iz donacija odnosno na obezbjeđivanje sredstava putem odgovarajućih projekata planiran iznos od 500.000,00 KM.

Za realizaciju Projekta 1.1. - Praćenje i usvajanje evropskih/međunarodnih standarda i izrada izvornih BAS standarda uz poboljšanje i održavanje sistema upravljanja i informacionog sistema za upravljanje standardima (SMIS), planirana su sredstva u iznosu od 2.238.340,00 KM.

Za realizaciju Projekta 1.2. - Aktivnosti Instituta vezane za članstva u evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN, CENELEC i ETSI) i međunarodnim organizacijama za standardizaciju (ISO, IEC, ITU), planirana su sredstva u iznosu od 1.264.440,00 KM.

Za realizaciju Projekta 1.3. - Promocija Instituta i unapređenje postojećih i uvođenje novih usluga Instituta, planirana su sredstva u iznosu 2.202.220,00 KM, od čega iz budžeta sredstva u iznosu od 1.702.220,00 KM, te sredstva po osnovu realizacije projekta u iznosu od 500.000,00 KM.

5.2. Organizacioni kapaciteti

Prema postojećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine broj: IN – 0692/06 od 17. 10. 2006. godine predviđeno je da poslove i zadatke iz područja rada Instituta obavljaju ukupno 52 izvršioaca. Trenutno su Institutu odobrena sredstva za 40 izvršilaca.

U Institutu su u toku aktivnosti koje se odnose na reorganizaciju, uzimajući u obzir obaveze koje će proizilaziti iz članstva u evropskim organizacijama za standardizaciju CEN i CENELEC, ali i aktivnosti definisane Srednjoročnim planom i postavljenim ciljevima.

U 2020. i 2021. godini smo planirali povećanje broja zaposlenih (po dva nova zaposlena). Zapošljavanje je planirano imajući u vidu uvođenje novih usluga i aktivnosti koji će dovesti i do povećanja obima posla.

Kada je u pitanju jačanje kapaciteta Instituta u cilju realizacije postavljenih ciljeva, osim pohađanja obuka Agencije za državnu službu, Direkcije za evropske integracije, planirane su i obuke iz oblasti standardizacije koje organizuju evropske i međunarodne organizacije za standardizaciju.

Srednjoročnim planom rada predviđen je i „Trening trenera“, kako bi zaposleni bili adekvatno obučeni za izvođenje obuka iz oblasti standardizacije u cilju podizanja nivoa svijesti bosanskohercegovačke javnosti o važnosti i ulozi standarda i standardizacije, kao i obuke koje se odnose na oblasti sertifikovanja sistema upravljanja i sertifikovanje proizvoda.

Poglavlje 6. Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata

U cilju praćenja aktivnosti na implementaciji srednjoročnog cilja i evaluacije rezultata u navedenom periodu, utvrđeni su i definisani ključni pokazatelji uspjeha i rezultata. Detaljan pregled navedenih pokazatelja i njihovih vrijednosti po godinama prikazan je u Prilogu 1 - Akcioni plan srednjoročnog plana rada Instituta za standardizaciju BiH za period 2019 - 2021. godina.

6.1. Definisane ključnih pokazatelja

Prilikom određivanja srednjoročnog, specifičnog cilja Instituta, programa i projekata definisani su i pokazatelji koji omogućavaju mjerenje stepena dostizanja cilja, i to za početnu, odnosno 2018. godinu i 2021. godinu.

Ciljevi/programi	Pokazatelj	Jedinica mjerjenja	Početna vrijednost 2018.	Ciljana vrijednost 2021.
Srednjoročni cilj: Unaprijediti sistem infrastrukture kvaliteta u skladu sa EU zakonodavstvom i dobrom praksom EU, efikasniju regulaciju tržišta u svrhu osiguranja slobodnog kretanja roba i usluga i tržišne fer konkurencije	Pokrivenost sistema evropske/ međunarodne standardizacije sistemom bosanskohercegovačke standardizacije, sa aspekta rada stručnih tijela Instituta	%	85 % evropskih tehničkih komiteta; 73 % međunarodnih tehničkih komiteta	92 % evropskih tehničkih komiteta; 73 % međunarodnih tehničkih komiteta
Specifični cilj: Unapređenje procesa pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i ispunjavanje kriterijuma za punopravno članstvo u evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN i CENELEC)	Procenat preuzetih evropskih (CEN; CENELEC; ETSI) i međunarodnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata i broj izrađenih izvornih standarda	% i broj	Evropskih 80% (CEN - 83%, CLC – 85%, ETSI – 56%); Međunarodnih 57% (ISO – 67%, IEC – 42%); 48 izrađenih izvornih standarda	Evropskih 83%; Međunarodnih 57%; 51 izrađenih izvornih standarda
	Procenat ispunjenosti definisanih kriterijuma za punopravno članstvo u CEN i CENELEC-u	%	75%	90%
Program 1. Održavanje i razvoj sistema standardizacije u Bosni i Hercegovini i unapređenje usluga Instituta za standardizaciju BiH	Broj objavljenih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koji služe za potrebe svih zainteresovanih strana u Bosni i Hercegovini (proizvođači, mala i srednja preduzeća, javna preduzeća, javna uprava, trgovina, potrošači, obrazovne ustanove, stručna udruženja, sertifikacijska tijela itd)	Broj	33700	37000
	Broj obrađenih zahtjeva (za nabavku standarda, Ex - komisija, info centar)	Broj	854 (nabavka standarda 599, Ex-komisija 175, potvrde o identičnosti 12, upiti 68)	840 (predračuni za standarde 600, Ex komisija 150, upiti 80, potvrde o identičnosti 10)
Projekat 1.1. Praćenje i usvajanje evropskih/međunarodnih standarda i izrada izvornih BAS standarda uz poboljšanje i održavanje sistema upravljanja i informacionog sistema za upravljanje standardima (SMIS)	Izrada Programa rada Instituta na usvajanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata	Dokument objavljen na web stranici	Dokument Programa rada Instituta na usvajanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata za 2018. godinu objavljen na web stranici	Dokument Programa rada Instituta na usvajanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata za 2021. godinu objavljen na web stranici

	Procenat realizacije Programa rada Instituta na usvajanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata	%	95%	96%
	Izveštaj o provedenom internom i eksternom auditu i lista poboljšanja	Dokumenti	Izveštaji o internom i nadzornom auditu i Lista za poboljšanja	Izveštaji o internom i nadzornom auditu i Lista za poboljšanja
Projekat 1.2. Aktivnosti Instituta vezane za članstva u evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN, CENELEC i ETSI) i međunarodnim organizacijama za standardizaciju (ISO, IEC, ITU)	Procenat realizacije Plana projekta ispunjenosti kriterijuma	%	75%	90%
	Izveštaji o preuzetim evropskim/međunarodnim standardima	Broj izveštaja	20	35
	Izveštaji o prodatim standardima	Broj izveštaja	20	24
	Učešće u radu evropskih i međunarodnih organizacija za standardizaciju putem TC, generalnih skupština, radnih sastanaka i sl.	Broj generalnih skupština, radnih sastanaka i sl. na kojima su učestvovali predstavnici Instituta	17	12
Projekat 1.3. Promocija Instituta i unapređenje postojećih i uvođenje novih usluga Instituta	Broj održanih promotivnih aktivnosti na godišnjem nivou	Broj	15	21
	Uspostavljena sertifikaciona tijela	Broj uspostavljenih sertifikacionih tijela	0	2
	Elektronska prodaja standarda	Procenat elektronske prodaje u odnosu na ukupnu prodaju	5%	45%

6.2. Metode za prikupljanje informacija o pokazateljima

Prikupljanje informacija o definisanim pokazateljima vršiče koordinator za srednjoročno planiranje u skladu sa Odlukom o imenovanju radne grupe za izradu Srednjoročnog plana rada Instituta za standardizaciju BiH za period 2019 - 2021. godina (broj: 01-02.4-3-266-1/18 od 22. 2. 2018. godine) , a rukovodioci Sektora/Odjeljenja dužni su da mu iste dostave.

U zavisnosti o kom projektu, programu, odnosno specifičnom cilju se radi koordinator će putem email-a tražiti od rukovodilaca sektora/odjeljenja/službe, izjašnjenje o realizaciji i ostvarenoj vrijednosti, kao i obrazloženje.

Prikupljanjem informacija o pokazateljima vršiče se i kontrola postignutog u odnosu na očekivanja.

Na osnovu prikupljenih informacija, koordinator za srednjoročno planiranje je dužan da pripremi Izvještaj o sprovođenju Srednjoročnog plana rada Instituta i da ga dostavi Ministarstvu finansija i trezora BiH i Direkciji za ekonomsko planiranje u skladu sa Uputstvom o metodologiji u postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH.

Prikupljanje informacija o definisanim pokazateljima vršiče se kontinuirano kroz razdoblje za koje je Srednjoročni plan Instituta izrađen.

6.3. Osnovni zaključci prethodnog Izvještaja o sprovođenju plana rada

Obaveza izrade srednjoročnog plana rada institucija BiH uvedena je Odlukom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 62/14). Takođe, Uputstvom o metodologiji u postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine propisano je da je institucija BiH dužna pripremiti Izvještaj o sprovođenju Srednjoročnog plana rada institucije BiH svake tri godine, tj. po završetku jednog srednjoročnog perioda, a u prvom trogodišnjem periodu probno se izvještava svake godine.

U skladu sa navedenim, Institut je pripremio Izvještaj o sprovođenju srednjoročnog plana rada Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine za 2017. godinu i dostavio ga Ministarstvu finansija i trezora BiH i Direkciji za ekonomsko planiranje.

Iz Izvještaja je evidentno da je Institut u toku 2017. godine radio na ostvarivanju planiranih ciljeva. Za 2017. godinu bilo je definisano 7 programa, te dva specifična cilja koja treba da doprinesu realizaciji srednjoročnog cilja. U Izvještaju su navedeni i izazovi u sprovođenju aktivnosti, kao i naučene lekcije.

Institut je u 2017. godini aktivno radio na unapređenju procesa pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda, ispunjavanju uslova za punopravno članstvo u evropskim organizacijama za standardizaciju CEN i CENELEC, odgovaranju i rješavanju zahtjeva koji se odnose na usluge Instituta (prodaja standarda, upiti, potvrde, Ex - komisija), promociji Instituta i standardizacije.

Bitno je naglasiti da je Godišnji program rada Instituta u potpunosti usklađen sa Srednjoročnim planom, i realizacija aktivnosti koje su definisane Godišnjim programom doprinosi realizaciji projekata/programa definisanih Srednjoročnim planom rada Instituta.

Poglavlje 7. Prilozi

U prilogu dokumenta nalazi se Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Instituta za standardizaciju BiH za period 2019 - 2021. godina i Pregled zakona, drugih propisa i investicionih projekata/programa predviđenih Srednjoročnim planom rada Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine.

DIREKTOR

.....
Aleksandar Cincar

PRIOLOG 1: AKCIONI PLAN SREDNJOROČNOG PLANA RADA INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2019 - 2021. GODINA

AKCIONI PLAN SREDNJOROČNOG PLANA RADA INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE																							
Opšti cilj/principi razvoja: Integrirani rast																							
Strateški cilj: Unaprijediti razvoj konkurentnog ekonomskog okruženja																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21			
					Okvir za mjerenje ostvarenja						Procjena troškova				Izvori finansiranja								
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	Projekat	Institucija odgovorna za implementaciju	Pokazatelj	Jedinica mjerenja (% broj ili opisno)	Polazna vrijednost godina 2018	Ciljana vrijednost godina 2019	Ciljana vrijednost godina 2020	Ciljana vrijednost godina 2021	Procijenjeni troškovi godina 2019	Procijenjeni troškovi godina 2020	Procijenjeni troškovi godina 2021	Ukupno troškovi	Budžet	Kredit	Donacije	Ostali izvori	Ukupno	Program u DOB-u			
Unaprijediti sistem infrastrukture kvaliteta u skladu sa EU zakonodavstvom i dobrom praksom EU, efikasniju regulaciju tržišta u svrhu osiguranja slobodnog kretanja roba i usluga i tržišne fer konkurencije	Unapređenje procesa pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i ispunjavanje kriterijuma za punopravno članstvo u evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN i CENELEC)			MVTEO, BAS, BATA, MET, ANNT, AJN, AZO, KONKURENCIJSKI SAVJET, IPR*	Pokrivenost sistema evropske/medunarodne standardizacije sistemom bosanskohercegovačke standardizacije, sa aspekta rada stručnih tijela Instituta	%	85 % evropskih tehničkih komiteta; 73 % međunarodnih tehničkih komiteta	91 % evropskih tehničkih komiteta; 73 % međunarodnih tehničkih komiteta	92 % evropskih tehničkih komiteta; 73 % međunarodnih tehničkih komiteta	92 % evropskih tehničkih komiteta; 73 % međunarodnih tehničkih komiteta	1688000	2219000	1798000	5705000	5205000	0	500000	0	5705000	Razvoj i održavanje sistema standardizacije u Bosni i Hercegovini i unapređenje usluga Instituta za standardizaciju BiH			
				Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine i država Bosna i Hercegovina	Procenat preuzetih evropskih (CEN; CENELEC; ETSI) i međunarodnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata i broj izrađenih izvornih standarda	% i broj	Evropskih 80% (CEN - 83%, CLC - 85%, ETSI - 56%); Međunarodnih 57% (ISO - 67%, IEC - 42%); 48 izrađenih izvornih standarda	Evropskih 81%; Međunarodnih 57%; 49 izrađenih izvornih standarda	Evropskih 82%; Međunarodnih 57%; 50 izrađenih izvornih standarda	Evropskih 83%; Međunarodnih 57%; 51 izrađenih izvornih standarda	1688000	2219000	1798000	5705000	5205000	0	500000	0	5705000	Razvoj i održavanje sistema standardizacije u Bosni i Hercegovini i unapređenje usluga Instituta za standardizaciju BiH			
					Procenat ispunjenosti definisanih kriterijuma za punopravno članstvo u CEN i CENELEC-u	%	75%	80%	85%	90%													
	Program 1. Održavanje i razvoj sistema standardizacije u Bosni i Hercegovini i unapređenje usluga Instituta za standardizaciju BiH			Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Broj objavljenih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koji služe za potrebe svih zainteresovanih strana u Bosni i Hercegovini (proizvođači, mala i srednja preduzeća, javna preduzeća, javna uprava, trgovina, potrošači, obrazovne ustanove, stručna udruženja, sertifikacijska tijela itd)	Broj standarda	33700	34800	35900	37000	1688000	2219000	1798000	5705000	5205000	0	500000	0	5705000	Razvoj i održavanje sistema standardizacije u Bosni i Hercegovini i unapređenje usluga Instituta za standardizaciju BiH			
					Broj obrađenih zahtjeva (za nabavku standarda, Ex-komisija, info centar)	Broj	854 (nabavka standarda 599, Ex-komisija 175, potvrde o identičnosti 12, upiti 68)	840 (predračuni za standarde 600, Ex komisija 150, upiti 80, potvrde o identičnosti 10)	840 (predračuni za standarde 600, Ex komisija 150, upiti 80, potvrde o identičnosti 10)	840 (predračuni za standarde 600, Ex komisija 150, upiti 80, potvrde o identičnosti 10)													
	Projekat 1.1. Praćenje i usvajanje evropskih/međunarodnih standarda i izrada izvornih BAS			Institut za	Izrada Programa rada Instituta na usvajanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata	Dokument objavljen na web stranici	Dokument Programa rada Instituta na usvajanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata za 2018. godinu objavljen na web stranici	Dokument Programa rada Instituta na usvajanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata za 2019. godinu objavljen na web stranici	Dokument Programa rada Instituta na usvajanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata za 2020. godinu objavljen na web stranici	Dokument Programa rada Instituta na usvajanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata za 2021. godinu objavljen na web stranici										Razvoj i održavanje sistema standardizacije u Bosni i			

		standarda uz poboljšanje i održavanje sistema upravljanja i informacionog sistema za upravljanje standardima (SMIS)	standardizaciju Bosne i Hercegovine	Procenat realizacije Programa rada Instituta na usvajanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata	%	95%	95%	96%	96%	732850	739820	765670	2238340	2238340	0	0	0	2238340	Hercegovini i unapređenje usluga Instituta za standardizaciju BiH	
				Izveštaj o provedenom internom i eksternom auditu i lista poboljšanja	Dokumenti	Izveštaji o internom i nadzornom auditu i Lista za poboljšanja	Izveštaji o internom i eksternom auditu i Lista za poboljšanja	Izveštaji o internom i nadzornom auditu i Lista za poboljšanja	Izveštaji o internom i nadzornom auditu i Lista za poboljšanja											
		Projekat 1.2. Aktivnosti Instituta vezane za članstva u evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN, CENELEC i ETSI) i međunarodnim organizacijama za standardizaciju (ISO, IEC, ITU)	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Procenat realizacije Plana projekta ispunjenosti kriterijuma	%	75%	80%	85%	90%	407070	417750	439620	1264440	1264440	0	0	0	1264440	Razvoj i održavanje sistema standardizacije u Bosni i Hercegovini i unapređenje usluga Instituta za standardizaciju BiH	
				Izveštaji o preuzetim evropskim/međunarodnim standardima	Broj izveštaja	20	25	30	35											
				Izveštaji o prodanim standardima	Broj izveštaja	20	24	24	24											
		Projekat 1.3. Promocija Instituta i unapređenje postojećih i uvođenje novih usluga Instituta	Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	Učešće u radu evropskih i međunarodnih organizacija za standardizaciju putem TC, generalnih skupština, radnih sastanaka i sl.	Broj generalnih skupština, radnih sastanaka i sl. na kojima su učestvovali predstavnici Instituta	17	10	12	12	548080	1061430	592710	2202220	1702220	0	500000	0	2202220	Razvoj i održavanje sistema standardizacije u Bosni i Hercegovini i unapređenje usluga Instituta za standardizaciju BiH	
				Broj održanih promotivnih aktivnosti na godišnjem nivou	Broj	15	17	19	21											
				Uspostavljena sertifikaciona tijela	Broj uspostavljenih sertifikacionih tijela	0	0	1	2											
				Elektronska prodaja standarda	Procenat elektronske prodaje u odnosu na ukupnu prodaju	5%	25%	35%	45%											

* Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Institut za standardizaciju BiH, Institut za akreditovanje BiH, Institut za metrologiju BiH, Agencija za nadzor nad tržištem BiH, Agencija za javne nabavke BiH, Agencija za osiguranje u BiH, Konkurencijski savjet, Institut za intelektualnu svojinu BiH

PREGLED ZAKONA, DRUGIH PROPISA I RAZVOJNO INVESTICIONIH PROJEKATA/PROGRAMA PREDVIĐENIH SREDNJOROČNIM PLANOM RADA INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BIH

Opšti cilj/principi razvoja:		Integrirani rast						
Strateški cilj:		Unaprijediti razvoj konkurentnog ekonomskog okruženja						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	ZAKONI	PODZAKONSKI AKTI	Usklađivanje s pravnim nasljeđem EU-a (DA ili NE)	Planirano razdoblje za DONOŠENJE	NAZIV PROJEKTA JAVNIH INVESTICIJA	Očekivani PERIOD REALIZACIJE
Unaprijediti sistem infrastrukture kvaliteta u skladu sa EU zakonodavstvom i dobrom praksom EU, efikasniju regulaciju tržišta u svrhu osiguranja slobodnog kretanja roba i usluga i tržišne fer konkurencije	Unapređenje procesa pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i ispunjavanje kriterijuma za punopravno članstvo u evropskim organizacijama za standardizaciju (CEN i CENELEC)	Razvoj i održavanje sistema standardizacije u Bosni i Hercegovini i unapređenje usluga Instituta za standardizaciju BiH					Jačanje kapaciteta BAS-a u oblasti tehničke regulative, ocjene usaglašenosti i standardizacije	2019-2021